

Paliativní medicína

Úvod

O.Sláma
MOÚ Brno

Osnova

- Základní pojmy
- Kteří pacienti potřebují paliativní přístup
- „O čem“ je PM

Základní pojmy

- Nevyléčitelně nemocný
- Terminálně nemocný
- Pacient s „infaustní“ prognózou
- Pacient „v závěru života“

.. základní pojmy

- Paliativní péče
- Odstoupení od léčby
- „Bazální“ terapie
- Eutanázie

CO JE PALIATIVNÍ MEDICÍNA

?

Paliativní medicína se zabývá léčbou a péčí o nemocné s nevyléčitelným, progresivním, pokročilým onemocněním.

U těchto nemocných je předpokládána délka života omezená a cílem léčby a péče je kvalita zbývajících života.

VELKÁ BRITÁNIE, 1987

- Paliativní medicína pečuje o pacienty „v závěru života“
- poslední měsíce, týdny, dny života

Pacientka v závěru života..

- 45 letá pacientka s nádorem vaječníku, který progreduje v dutině břišní při 4.linii chemoterapie.

závěr života..

- 76 letá pacientka s chronickým srdečním selháním (EFLK 15%)

nevyléčitelně nemocní..

- 48 letý pacient s ALS

Institut paliativní medicíny
České společnosti
paliativní medicíny
ČLS JEP

nevléčitelně nemocní..

- 85 letá pacientka s pokročilou Alzheimerovou demencí

Co mají společného?

- současná medicína je neumí vyléčit;
- onemocnění je ohrožuje na životě a je vysoce pravděpodobné, že v jeho důsledku v horizontu týdnů až měsíců (někdy i několika let) zemřou
- mají řadu tělesných, psychických, sociálních a existenciálních obtíží

Čím se liší?

- Věkem, sociální situací;
- klinickým obrazem, aktuálním výskytem a významem jednotlivých symptomů;
- možností využití specifických kauzálních léčebných postupů k ovlivnění dynamiky nemoci;
- mírou, do jaké si pacienti, jejich blízcí, ale i zdravotníci uvědomují, že jsou v závěru života

(např. generalizované onkologické onemocnění je vnímáno jinak než cukrovka s těžkými pozdními komplikacemi a to přesto, že prognóza z hlediska délky přežití může být velmi podobná).

- Paliativní medicína usiluje o udržení přijatelné kvality života i v situaci velmi pokročilého onemocnění

Co určuje kvalitu života?

Co určuje kvalitu života?

- Tělesný stav (symptomy, celková zdatnost)
- Duševní stav (úzkost, deprese....)
- Sociální situace (rodina, přátelé, sociální situace)
- Duchovní stav (naděje, víra, smíření, pocit viny)

Pacientka v závěru života..

- 45 letá pacientka s nádorem vaječníku, který progreduje v dutině břišní při 4.linii chemoterapie.

Co můžeme udělat pro kvalitu
života této pacientky?

Základní témata PM

- Účinná léčba tělesných a psychických symptomů
- Otevřená a empatická komunikace
- Respekt k autonomii nemocného
- Podpora rodiny nemocného

Kauzální vs symptomatický paliativní přístup

- Kauzální = nalezení a léčba příčiny
- Symptomatický = mírnění nepříjemného symptomu
- *„Nejlepší a nejúčinnější léčbou symptomů je léčba kauzální“*
- K+S se doplňují. Jejich role se v průběhu nemoci mění

Model „ostrého přechodu“

Kauzální léčba

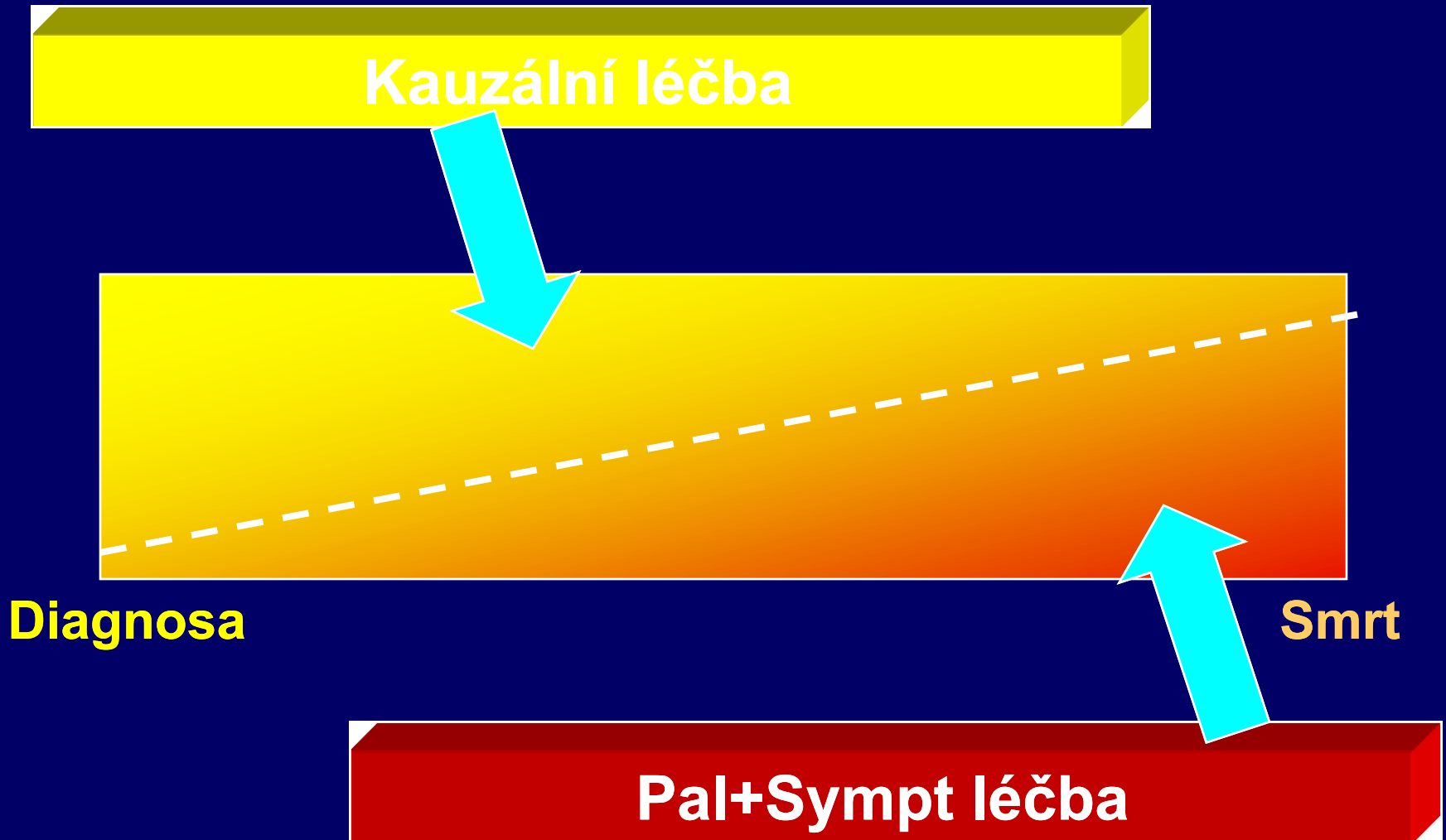
Diagnosa

Smrt

Pal+Sympt léčba

Model vzájemného vztahu kauzální a symptomatické léčby

Kde jsou pacienti, kteří potřebují paliativní péči

- Doma
- V domovech pro seniory
- Na akutních odděleních nemocnic
- V LDN
- na JIP a na ARO
- V hospicích

Kteří lékaři pečují o pacienty s potřebou PP

- Praktičtí lékaři
- Internisti, geriatři, neurologové a další specialisti
- Specialisti na paliativní medicínu (paliatři)

Paliativní medicína

- Se snaží pacientovi a jeho rodině pomoci, aby „ustáli“ nelehkou situaci nevyléčitelného onemocnění

Základní témata PM

- Účinná léčba tělesných a psychických symptomů
- Otevřená a empatická komunikace
- Respekt k autonomii nemocného
- Podpora rodiny nemocného